

عنوان مقاله:

بررسی طرحواره های تصویری و استعاره های مفهومی در جزء سی ام قرآن کریم

محل انتشار:

دو فصلنامه مطالعات ادبی متون اسلامی، دوره 5، شماره 18 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

فرشته جمشیدی - دانشگاه رازی

مجید محمدی - استادیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه رازی

خلاصه مقاله:

یکی از زیرساخت های مهم در حوزه دانش معناشناسی شناختی، کاربرد طرحواره های تصویری و استعاره های مفهومی است. طرحواره های تصویری اغلب حاصل تعامل انسان با جهان خارج است که در قالب مفاهیم انتزاعی شکل می گیرد و ابزاری پایه برای درک بسیاری از مفاهیم ذهنی به شمار می رود. این پژوهش، به بررسی طرحواره های تصویری در جزء سی ام قرآن کریم می پردازد. طرحواره های تصویری اغلب به لحاظ الگویی جهان شمول و انعطاف پذیر، قابل تطبیق با متون دینی و ادبی می باشد. جستار حاضر در صدد پاسخگویی به این پرسش است که طرحواره تصویری در سه رویکرد "حرکتی، حجمی و قدرتی" که بالاترین بسامد را در جزء سی ام از قرآن کریم دارا هستند تا چه حد می تواند الگویی مناسب برای مطالعه استعاره های قرآن باشد. در ابتدا پس از ارایه تعاریفی درباره مبحث طرحواره های تصویری و استعاره های مفهومی از دیدگاه معناشناسی شناختی، به تشریح مبانی استعاره مفهومی و انواع طرحواره های به کار رفته در این جزء اشاره می شود سپس به استخراج نمونه ها و شاهد مثال های مطابق با این مفهوم از آیات شریفه جزء سی ام با تکیه بر روش توصیفی-تحلیلی می پردازیم. بررسی های به عمل آمده حاکی از آن است که در زیرساخت استعاره های موجود در آیات منتخب، انواع طرحواره ها به چشم می خورد که به عنوان شاهد مثالی از هنجارها و ناهنجاری های در قرآن از طریق استعاره های حاوی طرحواره های اجبار، مانع، رفع مانع، تغییر مسیر یا انحراف، نیروی متقابل، جذب و کشش و توانایی از طریق این الگو منطبق و قابل اجرا است.

کلمات کلیدی:

طرحواره تصویری، استعاره مفهومی، معناشناسی شناختی، قرآن، جزء سی ام

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1221555>

